VIHDIN KUNTA
Saap. 16/6 2025
Nro/Asialuokka/Vuosi

VIHDIN VIHREIDEN VALTUUSTORYHMÄN ALOITE KOSKIEN MOBIILILAITTEIDEN KIELTÄMISTÄ KOKO KOULUPÄIVÄN AJAKSI PERUSOPETUKSEN KOULUISSA

Eduskunta hyväksyi huhtikuun lopulla lakimuutokset, jotka käytännössä kieltävät erilaisten äly- ja mobiililaitteiden käyttämisen koulujen oppitunneilla. Kiellosta voidaan poiketa pedagogisista sekä terveydellisistä syistä. Uudistunut perusopetuslaki tulee voimaan 1.8. eli lukuvuoden alusta lähtien.

Laissa ei määritellä sitä, kuinka kouluissa menetellään välituntien tai ruokailuiden osalta vaan asia jäi kuntien päätettäväksi. Hallituksen esitys mahdollistaa laajojen rajoitusten kirjaamisen koulujen järjestyssääntöihin sillä edellytyksellä, että terveydenhuollolliset toimenpiteet on turvattava. Tällainen on esimerkiksi diabeetikon verensokerin seuranta.

Viime vuosina eri asiantuntijatahot ovat toistuvasti todenneet huolensa siitä äly- ja mobiililaitteiden kirjosta, jotka muodostavat lasten ja nuorten arjen. On totta, että maailma on muuttunut ja muuttuu yhä, mutta yhtä totta on, että laitteisiin sekä käyttöliittymien että sisältöjen tasolla liittyy valtavasti riskejä, joita meidän aikuisten tulee kasvatuksellisessa mielessä kyetä rajaamaan.

Lasten ja nuorten kehitys on vielä kesken monellakin tapaa, muun muassa itsesäätelytaitojen osalta sekä sen määrittelemisen, mikä etenkin pitkällä aikavälillä on hyvinvoinnin kannalta myönteistä, mikä kielteistä.

Älylaitteiden suoma suora dopamiiniryöppy totuttaa aivot siihen, ettei vastaavia annoksia jakseta pinnistelemällä hankkia. Koukuttavat sovellukset aiheuttavat sekä lyhyt- että pitkäkestoisia keskittymisvaikeuksia, unihäiriöitä, ylikuormitusta sekä palautumisen ongelmia. Digilaitteiden liikakäyttö vähentää fyysistä aktiivisuutta ja kasvokkaista vuorovaikutusta. Etenkin kaksi jälkimmäistä menetystä iskevät myös opetussuunnitelmaan kirjattuihin tavoitteisiin, joita ei mitenkään voida edistää ainoastaan koulun kontekstissa.

Rajoitusten laajentaminen on myös Opetushallituksen toive, joiden viesti on selvä: Laitteet voidaan ja ne olisi syytäkin kieltää koko koulupäivän ajaksi.

Vihreiden valtuustoryhmä esittää, että Vihdin kaikissa perusopetuksen kouluissa mobiililaitteiden käyttö kielletään koko koulupäivän ajaksi. Koulupäivä sisältää nyt jo lailla rajoitettujen oppituntien lisäksi välitunnit, ruokailut välitunteineen sekä mahdolliset siirtymät koulupäivän aikana paikasta toiseen. Tämä kirjataan järjestyssääntöihin, joissa määritellään myös sääntöjen noudattamatta jättämisestä koituva sanktio. Säännöstä on edelleen mahdollisuus poiketa pedagogisin ja terveydenhoidollisin perustein.

Vihdissä 2.6.2025

Vihdin vihreiden valtuustoryhmä sekä allekirjoittaneet

Leila Terkumaa Kai Viherkanto Samppa Granlund
Heidi Nieminen Harri Hampari Erkki Aaren
Eeva Hiila Mikko Lasanen Jemina Viherkanto
Teemu Purje Vilja Haukkamäki Anita Lehikoinen